Centralizacya
Towarzystwa Demokratycznego Polskiego
do
Ogółu tegoż Towarzystwa.

Obywatele!

Uiszczając się z przyrzeczenia któreśmy przy przedstawieniu rzeczy względem tak zwanej Komissyi Funduszów w Paryżu uczynili, przynosimy obecnie pod uwagę Waszę wniosek co do Administracyi składanego przez Towarzystwo podatku braterskiego. Ażeby zaś takowy należycie uzasadnić, widzimy potrzebę w prawdziwém świetle wystawić i powtórzyć czyny które równie w dziennikach emigracyjnych jak w sprawozdaniach samejże [redacted] Komissyi poprzekształcane zostały. Dla tego zaczynamy od opowiedzenia koleją wszystkiego cokolwiek cały przedmiot wyświecić jest zdolném, i spodziewamy się że z tego względu nienadużyjemy Waszej cierpliwości.–

Ostatni Komitet pod Jeneratem Dwernickim na chwilę przed upadkiem swoim utworzył Komissya Funduszów Emigracyi Polskiéj i osoby do jéj składu potrzebne, według własnego uznania powołał. Jak utworzona z ramienia samego Komitetu Instytucya, znalazła zaraz w zakładach nie małą opozycya, i że użyjemy wyrazów w okólnikach Komissyi Korrespondencyjnej zapisanych, zaraz dzieckiem nieprawego łoża nazwana została. Po dwóch przeszło latach istnienia nieprzewidziane i przeważne okoliczności zmusiły ją wymówić się od publicznych posług, i w skutku tego pierwotny Komplet, który lubo na odpowiedzialność dawnych członków nie bez licznych jednak utyskiwań niekiedy częściowo zmienianym bywał, całkowicie rozwiązać.–

Jakoż w sprawozdaniu z dnia 8 Lipca r. z., obok urzędowego doniesienia o nastąpionem rozwiązaniu się Komissyi, ujrzeliśmy zarazem troskliwe zalecenie Kontrybuentom podatku braterskiego, aby ci w miejsce jéj, inną tyle użyteczną w tułactwie Instytucya, postawić nie zaniedbali.–

Lecz ogół Kontrybuentów nie mając wspólnego organu przez któryby mógł był wolą swoję objawić nie był w stanie zaleconej czynności dokonać; gdyż każda choćby najmniejsza organizacya przez massy zaprowadzana, w braku jakiegokolwiek bądź centralnego punktu jest prostem, fizycznem niepodobieństwem.

Dla tego też przewidując wskazane niepodobieństwo, a nadewszystko będąc troskliwą o utrzymanie zgasłej instytucyi, tudzież o los potrzebujących braci, Centralizacya tak z musu nieodpartej konieczności jak z tytułu reprezentacyi przeważnej większości datkujących podjęła opuszczone przez Komissya obowiązki, i o kroku swoim ogół Kontrybuentów podatku braterskiego natychmiast zawiadomiła.– Aby zaś niekorzystnym uprzedzeniom zapobiedz, aby opacznego tłómaczenia, czystych dla publicznego dobra chęci niedopuścić, jak najwyraźniejsze ze swéj strony dała zaręczenie, iż podjęte obowiązki dopóty tylko sprawować zamie-

rza, dopóki ogółu wola innego w téj mierze nie wyda postanowienia. –
Krok podobny, koniecznością nakazany, przez władzę od 1000 przeszło osób
ukonstytuowaną dokonany, wykonawczym jéj attrybucyom w niczém nie przeciwny
przyszłéj decyzyi kontrybuentów nie przesądzający; w samém Tow: nie miał po-
wszechne zatwierdzenie pozyskał, a z po za obrębu jego, z jednego tylko miejsca
oppozycyą wywołał.
Kiedy taki obrot rzeczy wzięły, i kiedy Centra: przy zajętém stanowisku przemy-
śliwała już nad wynalezieniem łatwych i dogodnych sposobów utworzenia ogólnéj
Komissyi Funduszów, natenczas kilka osób w Paryżu, stając w miejscu roz-
wiązanéj Komissyi, ogłosiło się dalszym jéj ciągiem pod nazwiskiem Komissyi
Funduszów Emig: Polskiéj, wydało odezwę o wnoszenie do siebie składek, i tym
sposobem fundusze na wsparcie potrzebnych Braci przeznaczone, pod swój ogólny
przez nikogo nieupoważniony zarząd, zagarnąć zamierzyło. –
Usiłowanie podobne w pośród ustalonych wyobrażeń i panujących zasad wszel-
kim przywłaszczeniom przeciwnych lekkomyślnie zamierzone, mimo puszczone być
nie mogło, musiało z natury swojéj, jeżeli nie od całego ogółu datkujących, to przy-
najmniéj od jego większości, na zasadach wszechwładztwa uorganizowanéj, silny
wywołać opór. Co też nastąpiło. Centra: stając w obronie polityczněj wiary Tow:
pierwsza w imieniu swego wszechwładzcy, publiczną przeciw uzurpacyi zaniosła pro-
testacyą, a zatrzymawszy do swego rozporządzenia wnoszone składki, oświadczyła wy-
raźnie Komissyi, iż jeżeli sobie nie wyjedna u ogółu datkujących zatwierdzenia
dowolnie zebranego składu, to w takim razie tytuł i prawo do zarządu brater-
skim funduszem, przyznanym jéj nie zostanie. – Uzyskanie zatwierdzenia,
zwłaszcza po dokonanym czynie, nie potrafiłoby wprawdzie całéj jego nieprawości
zmazać, ani też wszelkim wymagalnościom do uszanowania zasady potrzebnym
zadosyć uczynić; zaspokajając wszakże w części przynajmniéj politycznie obrażo-
ne sumienia, niedopuściłoby było dalszych między datkującymi rozdwoień, które
upór i niechęci osób przywłaszczenie popierających, w następstwach swoich konie-
cznie sprowadzić musiały. – Lecz wzgląd tak przeważny, tyle słuszności za sobą
mający, nie znalazł w przeciwnych umysłach należytego przystępu. Pominięto
go nawet całkowicie – i wolano naprzód w błąd publiczną opinią wprowadzać –
wolano o przyzwoleniu całéj Emigracyi na narzucającą się Komissyą fałszy-
wie przez dzienniki rozgłaszać – wolano następnie mniéj stosownemi środkami
partyzantów zyskiwać – wolano datkujących na rozdwojenie narazić – wolano je-
dném słowem z prawdy i sprawiedliwości ofiarę zrobić, byle na swojem postawić; aniżeli
prostą i jedynie godziwą drogą nierozważny czyn naprawić, niżeli przez demokraty-
czną uległość, zatwierdzenie sobie u ogółu datkujących wyjednać. – Jakoż Komissya
w sprawozdaniu swojem z daty 27 paźd: r. z. № 34. ostatecznie oznajmiła, iż nowy akt
zatwierdzenia jéj składu, za zbyteczny i niepodobny uważa, jak gdyby, inny poprzedni akt
podobnego rodzaju, kiedykolwiek ze strony datkującego ogółu, miał miejsce!
Na tém stanął spór między porządkową a nieporządkową Instytucyą,
między Centralizacyą a dzisiejszą tak zwaną Komissyą Funduszów Emig: Polskiéj,
który nie tak z gorliwości ogólne dobro, jak raczéj z oppozycyi lub niechęci prze-
ciw Tow: na publiczną scenę wyprowadzony został. Na dowód usposobienia –

Tworców

twórców Komissyi Funduszów, dosyć będzie przytoczyć w wyjątku niektóre szczegóły które nam Sek: Bordeaux dobrze świadoma rzeczy w expedycyi swojéj z dnia 6go Listopada z. r. podała. –

„W chwili kiedy wydalono 40 Polaków z Paryża i rozganiano Komissyą, Jenerał „Sznajde w żaden sposób niechciał zezwolić na utworzenie nowego składu i żądał bezzwło„cznego i stanowczego jéj rozwiązania, że dopiero po długich prózbach i naleganiach reszty człon„ków Komissyi, przystał na zatrzymanie swoich obowiązków, ale tylko czasowo, to jest: do ze„brania zaległości i dla postawienia datkujących w możności obmyślenia nowéj Instytucyi w „miejsce rozwiązanéj. Ale skoro Centralizacya T. D. P. ogłosiła, że zastąpi zamierza Komis„syą Funduszów, i gdy niebezpieczeństwo ze strony Policyi francuzkiéj przeminęło, wtenczas „Jenerał Sznajde tak trwożliwy i przeciwny przed chwilą, samowolnie przybrał kilka „osób, nazwał je Komissyą i ogłosił najfałszywiéj, jakoby od Kontrybuentów otrzymał za„twierdzenie". –

Uzupełniwszy w ten sposób objaśnienia nasze, wypada z kolei wykazać, jak Tow: będącą w mowie Komissyą uważa.

Kiedyśmy po raz pierwszy zdawali rapport o zaszłym z nią sporze, pewni byliśmy, iż Tow: obojętném nań nie będzie, iż swoje stanowcze względem niego otworzy zdanie – a to tém bardziéj, iż głównym przedmiotem sporu było utrzymanie zasady, któréj ono szczyci się bydź stróżem, obrońcą i reprezentantem. – Dla tego też wszelkie pisma tak od Sekcyj jako i pojedynczych członków w téj materyi otrzymane, z należytą roztrząsaliśmy bacznością, aby się dokładnie przekonać, czyli w uważaniu rzeczy, między nami a ogółem Towa:, nie zachodzi jaka różnica. – Zebrane wszakże z różnych stron zdania okazują, iż sąd nasz był zarazem Towarzystwa sądem. –

Towarzystwo uczuło równie jak i my, iż Komissya postępkiem swoim i jego polityczne sumienie obraziła i Instytucyi podatku braterskiego należną powagę zniżyła. –

Towarzystwo bowiem licząc tenże podatek do największych powinności swoich, uważając się za obowiązkowego onegoż Kontrybuenta, nie upatrując w nim dowolnéj ofiary lub jałmużny, lecz publiczny na cel braterski składany fundusz – musi w osobach nim zarządzających, nie widzieć prywatnych, że się tak wyrażamy, kwestarzy, ale publicznym zaufaniem ogółu zaszczyconych urzędników. –

Że zaś Komissarze Paryzcy tém zaufaniem poszczycić się nie mogą, gdyż będąc jednem jak ktoś powiedział słowem stworzeni, zaledwo od 1/10 części emigracyi składki ściągać są w stanie; że formalnego zatwierdzenia, tak dziwnie zebranego składu, u ogółu datkujących sobie nie wyjednali, przez co za publicznych urzędników uchodzić nie mogą; – że zatém Komissya przez nich złożona, przybierająca tytuł i charakter Komissyi Funduszów Emigracyi Polskiéj przedstawia niczém nieusprawiedliwiony czyn najwyraźniejszego przywłaszczenia – czyn, którego bez ubliżenia zasadzie wszechwładztwa, tyle w tułactwie poważanéj, ani tolerować ani uświęcać nie należy. –

Towarzystwo Demokratyczne Polskie wierne swojéj politycznéj wierze w zupełności go potępiło, a tém samém tyle razy wzmiankowanéj Instytucyi, samej z siebie prawo i początek biorącéj, nie uznało. –

Wola jego w téj mierze objawiona, tém pewniéjsza, tém wyraźniéjsza się

staje

staje, iż nawet niektóre z Sekcyj, które początkowo były w mniejszości i oświadczyły się za uznaniem odnowionéj niby Komiss: Fund: w Paryżu, po rozjaśnieniu spornego przedmiotu i zebraniu bliższych o nim wiadomości jak np Sekcye Bordeaux i l'Aigle, pierwotne oświadczenia swoje wprost odwołały – inne zaś dawniéj już na jéj niekorzyść podniesione głosy jak np Sekcye Avignon, Bayeux, Toulouse, Avranches itp, nowemi powodami poparły, wzmocniły.

Znalazły się w prawdzie głosy, które inaczéj rzecz sobie wytłómaczyć potrafiwszy, bez względu na wykazane i udowodnione przywłaszczenie Komissyi, bez względu na to, iż ona w odezwach swoich zachęcała członków do przełamania obowiązującego ich prawa, raz jeszcze za nienaruszeniem tejże Komissyi przemawiały, lecz te głosy podniesione są z wyłożonych już w dawniéjszych okólnikach pobudek – a z tąd niepotrzebujemy ich tu rozbierać – i znajdują się w tak mało znaczącéj mniéjszości, iż ogólnéj decyzyi Tow^a w téj mierze bynajmniéj nie osłabiają. –

Oto jest zupełny obraz przedmiotu z którego niniéjszym Okólnikiem sprawę Wam Obywatele zdajemy.

Wywołana nad nim ogólna dyskussya, jakeśmy już wyżéj wspomnieli, to w rezultacie przyniosła, iż Tow^o odmówiło Komissyi Paryzkiéj prawa i tytułu do zarządu wdowiemi funduszami, czyli innemi słowy, nie uznało jéj za Komiss: Fund: Emig: Pol.

Uważając przeto rzecz z samą Komissyą za zupełnie ukończoną, nie pozostaje nam jak zapowiedziany projekt do urządzenia administracyi braterskich funduszów, pod Wasze rozwagę, Obywatele przedstawić. –

Nie uznanie Komissyi dwie główne za sobą pociąga kwestye, które przedewszystkiem rozjaśnione i rozebrane bydź muszą.

Czyli Tow^o ma się starać o utworzenie nowéj, ogólnéj funduszowéj Instytucyi?

Czyli też zarząd swoim braterskim funduszem przy sobie pozostawić, i komu go powierzyć? –

<u>Co do Kwestyi 1^széj</u>. –

Sekcya Hâvre i 10 członków z Tuluzy są właśnie za utworzeniem nowéj Kommissyi Fund: przez ogół datkujących – Najgłówniejsza pobudka do ich wniosku zdaje się bydź chęć nie zrywania stosunków z resztą Emigracyi. Czyli z ustanowienia oddzielnéj w Tow^ie Dem^em administracyi podatku braterskiego, podobne wynika następstwo? na to we właściwém miéjscu odpowiemy – Tu zwrócić musimy naprzód uwagę Tow^a, na niemożność i niestosowność zadosyć uczynienia życzeniom członków z Havre i Tuluzy – Życzenia ich wtenczas tylko spełnićby się mogły, gdyby co do prawa exystencyi dzisiéjszéj Komissyi zupełna miedzy datkującymi zachodziła zgoda – czyli wyraźniéj, gdyby reszta datkujących równie jak Tow^o widząc w Komissyi utwór przywłaszczenia, takowéj nie uznawało. – Co przecież tak nie jest. Kontrybuenci z po za Tow^a, innego są od niego zdania, gdyż w znacznéj części za Komissyą obstają, do niéj się odnoszą i tym sposobem nieprawy jéj byt przedłużają. – Sympatya ich łatwo wytłómaczyć się daje – Sekcya Bordeaux wyjaśniła nam już: kiedy, dla czego i pod jakim wpływem zawiązano nieprawnie Komissyą w Paryżu. Dodajemy jeszcze, aby samo dno źródła niechęci zobaczyć, następujące téj Sekcyi słowa: – „Przywłaszczenie praw Komissyi Funduszowéj, w tenczas kiedy jéj obo-

wiązki

„wiązki wzięła na siebie Centralizacya i zajścia powstałe ztąd między temi dwiema In„stytucyami, pokazują wyraźnie że tak zwana Komissya dzisiejsza, kieruje duch fak„cyi przeciw naszym zasadom, przeco zatwierdzenie jéj staje się niepodobieństwem"–

Nie dziw przeto, iż podzielający wykazanego ducha, znaleźli się przy właściwem sobie ognisku – Nie chcémy, ani możemy nawet utrzymywać ogólnie iż wszyscy Kontrybuenci Komissyi do téj należą kategoryi – Twierdząc to obrażalibyśmy najszlachetniejsza stronę serc nieposzlakowanych, za popędem czystych uczuć braterstwa idących. Sądząc jednak po manifestacyach, tak w dziennikach jak w niektórych punktach tułactwa objawionych, nie można wstrzymać się od domniemania, aby na popieranie Instytucyi w prostéj uzurpacyi początek biorącéj, jakkolwiek słabe i do niczego nie prowadzące, zawsze przecież polityczne rachuby, nie wywierały wpływu, które ostatecznie ze źródła i natury swojéj, widokom Tow^a^ przeciwnemi być muszą – Odzywać się przeto do przeciwnych umysłów, o oddanie wraz z nami należnego hołdu pogwałconéj zasadzie, czyli o obalenie dzisiejszéj, a postawienie nowéj z uszanowaniem téjże zasady Komissyi, jest to: używając popularnego wyrażenia, groch na ścianę rzucać – Odpowiedź bowiem jakabyśmy od nich otrzymali, każdy bez trudności odgadnąć jest wołanie: – „My niepotrzebujemy innéj, my mamy już naszę Komissyą. Z resztą samo uczucie własnéj godności nie pozwala Tow^u^ w obecnem usposobieniu umysłów podobnego do nich robić kroku – i lepiéj jest, według nas, na ogólny niezawodny tryumf bronionéj przez nas wiary, chwilę zaczekać, niżeli go niewłaściwemi środkami uprzedzać, i tym sposobem blasku jego przyszłéj świetności ujmować. –

Towarzystwo więc i nie może i nie powinno kłopotać się o wyszukiwanie obcych administratorów, ale dla uniknięcia dalszych niepotrzebnych frasunków, swoje fundusze, do swojéj dyspozycyi zatrzymać.

Uczuła mocno potrzebę i stosowność podobnego urządzenia znaczna część Tow^a^ Przytaczamy tu tylko zdanie Sekcyi Avignon które bliżéj da poznać ogólną myśl w téj mierze:

„Lubo Sekcya nasza postanowieniem d. 11 Września z. r. objawionem przez pismo do Was „Obywatele d. 6 Październ: względem Komissyi Funduszów w Paryżu nowo zawiązanéj, stanowczo „już wyrzekła, tak, że nie ma wątpliwości aby ją podpierać można, o chęć widzenia Instytucyi bra„terskich ofiar za obrębem Tow^a^: – Z tém wszystkiem, gdy członkowie w Komissyą paryzka „zawiązani, świeżo wydaną pod dniem 27 Październ: odezwą wyraźnego odgłosu o sobie żądają. „Z téj więc przyczyny, jakoteż, że Sekcya nasze powiększyli członkowie podczas poprzedni„czego wyrzeczenia nie obecni, a nawet do Tow^a^ jeszcze nie należący – osądziliśmy za rzecz „konieczną w tym czasie jeszcze wyraźnie się z tém odezwać, iż Komissyi dzisiejszéj w Paryżu „nie tylko nie uznajemy, ale uznanie jéj przez członków Tow^a^ Dem^o^ uważalibyśmy za proste „ubliżenie onemu. Że instytucya funduszów jakie tylko wypływają i wypływać mogą od nas, „chcemy mieć w swojém łonie, że do zaspakajającego szafunku groszem ofiarnym wymagany, „zasad i uczuć demokratycznych, których niedostatku, w zgromadzeniu dzisiejszéj Paryzkiéj „Komissyi, jest znakiem, sama nienawiść do Tow^a^, samo gwałtowne i jedynie dla objęcia „Centr^cyi^ zastępstwa, znaglone w Komissyą zawiązanie się, że z ustanowienia u siebie „Instytucyi funduszów braterskich, widzimy oczywistą korzyść potrzebujących braci, bo „emulacya z jakiegoby kolwiek źródła wychodziła, powiększy fundusze łaskości, dziś

już

ywi znacznie podniesione. Nareszcie i dla tego samego, żeby ludzie obojętni nie ostaniali się „troskliwością członków Tow^a i czerpana w pośród nich ofiara nie zailepiali wspieranych; żeby „Tow^o i tej nie pomijało sympatii, jaką pomagający od potrzebujących zjednywa dla siebie, a „której jako ciało powszechnemu dobru poświęcone, może użyć w swym czasie, bardzo korzy- „stnie, żeby cierpiących demokratów dla tego że są demokratami, nie usunąć od źródła „ich zasiłków, co się łatwo tam dziać może, gdzie pogarda zasad Tow^a jest panującym „przymiotem; powtarzamy że Instytucya funduszów nigdzie indziej tylko pośród Tow^a „Dem^go istnieć powinna". —

Podzielając w całej obszerności gruntowne Sekcyi Avignońskiej zdanie, dodajemy iż poparte przez nią urządzenie administracyi braterskich funduszów, nie pociąga bynajmniej za sobą zerwanie stosunków z resztą Emigracyi — Nie łączyła nas bowiem nigdy z nią ta lub owa odbierająca pieniądze i szafująca niemi Komissya Funduszów, ale łączyło nas wspólne nieszczęście, wspólna miłość i wspólna w przyszłe odrodzenie ojczyzny — wiara — Węzła takiego nic rozerwać nie potrafi, nasze serca, nasz demokratyczny przybytek, nasza uboga Kassa, nigdy nie przestaną być otwartemi dla reszty współbraci — Czy członkowie, czy nieczłonkowie, mają i powinni mieć prawo do żądania i otrzymywania pomocy z demokratycznej skarbony — Centralizacya klucz od niej dotychczas mająca czuwa i czuwać nie przestanie nad tém, aby w rozdawnictwie bratnich zasiłków, żadna, choćby najmniejsza parcyalność dopuszczona nie była — Podany poniżej wykaz kilkomiesięcznych wydatków, najlepszym jest tej bezstronności dowodem — Postępując i nadal jednym i zawsze tymże torem Tow^o, zdoła może nakoniec przekonać upartych przeciwników swoich, że miłość publicznego dobra i miłość wszystkich braci, są moralnemi potrzebami i panującemi serc wszystkich członków uczuciami. —

Co do Kwestyi 2^giej. —

Wykazana powyżej konieczność osobnej w Tow^ie Dem^m administracyi podatku braterskiego, sprowadza proste zapytanie: Kto się nią trudnić będzie? — Sek. Tuluzka chciałaby ją powierzyć wybranej na ten cel Sekcyi — Rozbierzmy naprzód jej propozycyą — Jeżeli jaka, to Instytucya Funduszowa w Sekcyi dogodnie umieścić się nie da — Sekcya bowiem przedstawia z położenia swojego obraz ciągłego ruchu i przemiany członków. Sekcyja raz w tym, drugi raz w owym znajduje się składzie — Sekcya nadto dziś istnieje jutro się przez ubycie członków rozwiązuje. — W takim więc stanie rzeczy, pytamy się: Czy jest podobieństwo ustalenia na czas pewny Instytucyi w Sekcyi podobnym przemianom ulegającej? Czy troskliwość bratnia o regularne niesienie pomocy nieszczęściu, zaspokojoną zostanie? Czy nareszcie jest dostateczna rękojmia odpowiedzialności za powierzone fundusze? Te wszystkie essencyonalne warunki przy urządzeniu Sekcyjnem osiągnąć i utrzymać się nie dadzą — Instytucya do Sekcyi przeniesiona uległa by musiała tymże samym co i ona przemianom, nigdy by zatém trwale przez czas oznaczony poruczanych sobie obowiązków pełnić nie mogła. Każde Sekcyi rozwiązanie pociągałoby za sobą i jej rozwiązanie, a następnie przerwę porządnego biegu administracyi, wypuszczenie będących w niedostatku z pod instytucyjnej opieki, potrzebę ponawiania częstych wyborów, które jak się to zwykle trafia, przy pierwszém wotowaniu, pożądanego rezultatu nie przynoszą, prowadzenie licznych korespon-

dencyi

nencyi, ponoszenie znacznych z tego powodu kosztów, słowem ustawiczne zamięszanie, obok niego łatwo wkraść się mogący nieporządek zawsze ze stratą ogólnych funduszów i ze szkodą potrzebujących. – Jeżeliby zaś jeszcze te fundusze na inny uszczerbek narażone być miały, co wszakże przy demokratycznych uczuciach z trudnością przypuszczać przychodzi, Towo nie wiedziałoby gdzie i na kim je poszukiwać, skoroby ciężar odpowiedzialności na pewne oznaczone osoby złożonym nie był.

Każda więc a tém bardziéj Instytucya Funduszowa winna być złożona z osób odpowiedzialność przyjmujących i do niéj obowiązanych, z osób ogólnem zaufaniem zaszczyconych, specyalnie do pełnienia posługi publicznéj powołanych. –

Lecz czyliż potrzebujemy tworzyć osobną do administracyi o któréj mowa podobnemi przymiotami obdarzoną instytucyą?

Czyliż ich w całéj rozciągłości Centa Towa nie posiada?

Sekcya Tuluzka obawia się wprawdzie aby z oddania pod jéj zarząd podatku braterskiego pewne nie wynikły niedogodności. Ale jakież to są te niedogodności? zobaczmy. – „Centralizacya ma ściągnąć na siebie prześladowania rządu, powiększyć swoje zatrudnienia, wystawić się na niechęci w samém Towie. –

Według zdania naszego zbyteczna jest teraz obawa prześladowania, o jakiem Sekcya wspomina. Trudno albowiem przypuścić aby władze krajowe powziąwszy raz dokładną wiadomość o naturze i przeznaczeniu funduszów, li na wsparcie ziomków obracanych, mogły nam zabronić ______ składek, uczuciami wspólnéj niedoli i bratniéj miłości nakazanych. Jakakolwiek Instytucya trudnić się będzie zbieraniem i szafunkiem grosza na tak święty cel przeznaczonego, spokojną być może, iż w wypełnianiu obowiązków swoich, przez nikogo przeszkodzoną nie zostanie. Towarzystwo więc poruczając też obowiązki obok główniejszych swojéj Centcyi na żadne ją nie narazi niebezpieczeństwo. Inne względy Sekcyi, a mianowicie, iż Centa przyjmując je na siebie mogłaby być w pracach swoich obciążoną, lub na jakieś niechęci wystawioną, podobnie jak i pierwszy podstawy nie mają. – Jeżeli kto, to my sami najlepszemi sędziami zatrudnień Centcyi być możemy. Nie powiększą się one przez to, że Centa będąc już przez ustawę do zbierania składek obowiązaną, zarazem do ich rozdawnictwa upoważnioną zostanie. Wszak i bez tego zmuszoną była i z oddzielną instytucyą i z kontrybuentami a nawet niekiedy i z osobami wsparcie otrzymującemi, osobne prowadzić korespondencyę, co przecież biegu jéj głównych czynności w niczem nie tamowało ani obciążenia członkom Centcyi nie przynosiło. Z resztą zatrudnienia kasowe są téj natury iż najmniéj czasu wymagają. Centralizacya czuwa tylko nad porządkiem i bezpieczeństwem funduszów, a jedna osoba bez wielkich mozołów jéj poruczenia wypełnia. Co się tycze niechęci to tylko powiemy: że Centa ani ich wywołać ani sobie na nie zasłużyć nie może, skoro w pełnieniu swoich obowiązków, trzymać się będzie drogi sprawiedliwości i prawideł przez Towo wskazanych; – będąc zaś wsparta na demokratycznéj podstawie i będąc organem wszechwładzcy swego, bezstronną i sprawiedliwą jak on sam, być musi. –

Obok takich nic nieznaczących względów, znajdują się inne daleko ważniejsze, które za pozostawieniem zarządu podatkiem braterskim przy Centcyi

mocno

mocno przemawiają. —

Nasze położenie różne od normalnego stanu społeczeństw, nasze dotykalne ubóstwo, nie dozwalają nam tak się urządzić jak by tego czasem potrzeba wymagała. Będąc bez zaprzeczenia w wyjątkowym stanie, organizacyą naszę, nie do potrzeby, ale do położenia stosować powinniśmy. Organizacya nasza nie może w sobie mieścić żadnych utrudzeń; musi być stała w zasadzie, prosta w wykonaniu, oszczędzać nie potrzebne wydatki, odpowiadać położeniu.

Jedno Towarzystwo, jedna w niem, silnem ramieniem wszechwładzcy wzniesiona wykonawcza władza, oto jest najprostsza, najwłaściwsza, zgodna z naszym tułackim stanem organizacya, do której wszelkiemi siłami zdążać należy, aby cel naszych życzeń osiągnąć. —

Kończąc na tém wywód i rozbiór rzeczy do drugiéj kwestyi należącéj, w ostatecznem jéj rozwiązaniu wnosimy: —

aby Towarzystwo postępując w duchu swojéj organicznéj myśli, zmierzającéj do skupienia w jego łonie wszelkich moralnych i materyalnych interessów, fundusze pod tytułem Podatku braterskiego przez siebie składane, przy sobie zatrzymało, i wyłączny niemi zarząd, swojéj wykonawczéj władzy, to jest Centralizacyi powierzyło — a obok tego, aby jéj do zbierania ze wszelkich źródeł, podobnego rodzaju funduszów, wyraźne upoważnienie dało. —

Na poparcie wniosku naszego, obok tego cośmy dotąd powiedzieli, mało już powiedzieć mamy. Dla okazania tylko, iż myśl nasza jest myślą znacznéj części Tow^a^, pożądaną może byłoby rzeczą dać poznać niektóre z pism w tym przedmiocie otrzymanych. Gdy jednak tego rodzaju wypisy zanadto rozszerzyłyby Okólnik, ograniczamy się na krótkim wyjątku z gruntownego pisma Sek: Bayeux

„Nie wątpimy, mówi ta Sekcya, iż Tow^o^ mając teraz przed oczyma rapport wy-„jaśniający sprawę, uczuje całą moc niewłaściwości i szkód oddawania funduszów przez „siebie składanych pod zarząd, jak to dobrze uważa Sek: Loudun, nieproszonych opieku-„nów lub ministrów skarbu przed nami nieodpowiedzialnych. Sądząc przeto kwestyą tę „za rozstrzygniętą w ten sposób: że Towarzystwo braterskich składek swoich obcemu kie-„runkowi nadal nie poruczy, przechodzimy do drugiéj, to jest: jak niemi samo rozrządzać „będzie: Czy wprost i bezpośrednio przez Centralizacyą? czy też pod jéj tylko nadzorem, „przez inną jaką Sekcyą lub Zakład — jak tego wymaga po ścisłem zastanowieniu „się Sekcya Vire. Lecz Sekcya Vire, gdyby się mniéj ściśle zapatrzyła na okoli-„czności Centralizacyi, a nieco stronniéj w dobro Tow^a^ zajrzała — byłaby postrzegła i „to cośmy powiedzieli w Okólniku pod ustępem 5^m^ o Centralizowaniu sił i zasobów „naszych, z przestrogą nieudzielania pieniędzy, jako niedawania broni nieprzyjacie-„lowi, przed zakończeniem z nim walki — nie nazwałaby tego podawaniem, co istotnie „jest wydarciem broni wrogom — i nadto niezapomniałaby o tém, że składki według „prawa przychodzą i będą w ręku Cen^cyi^ — że zatém byłoby niepotrzebnem tylko pomna-„żaniem wydatków na poczte i osobne okólniki, jeżeliby Cen^ja^ powierzone sobie pie-„niądze przesyłać miała do jakiejś Sekcyi lub Zakładu, dla tego tylko, ażeby trzeci „raz płacąc pocztowe, i tym sposobem znakomicie zmniejszając szczupłe ofiary, kto „inny a nie ona sama do ostatecznego miejsca przysyłał — i napowrót poraz czwarty „płacąc korespondencyą o tém przesłaniu ją, i przez nią datkujących zawiadamiał — Wpa-

dłoby

Możeby też było Sekcyi Vire i to jeszcze na myśl: że cele Komissyi są lub mogą być związane z polityką, i że w tym razie sama tylko Centr.cya właściwym i użytecznym Sędzią być może itd." — a w Konkluzyi —: „Tak więc nieodmieniamy, ale umacniamy pierwotne zdanie nasze co do konieczności zarządzania składkami Tow.a przez samo Tow.o, i uznajemy za korzystniejsze, by ostateczne ich rozdawnictwo, nie komu innemu tylko wprost Centr.cyi do uskutecznienia było zostawione". —

Zdaje się iż tak uzupełnione objaśnienia, zaspokoić zdołają wszelkie co do tego przedmiotu wątpliwości, że każdy zgodzi się na to, iż zarząd podatkiem braterskim ściśle z wewnętrzną administracyą Tow.a połączony, bez wszelkich nieprzyzwoitości od attrybucyi jego wykonawczej władzy, odłączonym być nie może; że zatém najwłaściwiej, najdogodniej i najkorzystniej, sama tylko Centralizacya jako już podług ustawy obowiązek zbierania wspomnionego funduszu mająca, zarazem jego szafunkiem trudnić się i rozporządzać jest w stanie — O takie, a nie inne urządzenie, głośno wołają na nas Stan tułactwa, potrzeba ekonomiki i dobrze zrozumiany publiczny Tow.a interes. —

Ponieważ zaś to urządzenie wynika ze sporu który stał się publicznym, ponieważ odtąd postanowienia Towarzystwa w piśmie na zewnątrz wychodzącem ogłaszane będą, przeto uznaliśmy za potrzebne dołączyć do projektu motywa, które jaśniej myśl Tow.a wytłómaczyć potrafią.

Projekt:

Postanowienie względem administracyi funduszów podatku braterskiego. —

Towarzystwo Demokratyczne Polskie

zważywszy:

że Komissya Funduszów po dwóch przeszło latach istnienia swego w Paryżu, w skutku przeważnych okoliczności całkowity swój Komplet dnia 8 Lipca r. z. formalnie rozwiązała, i o rozwiązaniu się swojem Ogół datkujących zawiadomiła;

zważywszy:

że takowa mimo najusilniejsze starania byłych swoich członków przed ich wydaleniem z Paryża, w nowym składzie zebraną być nie mogła;

zważywszy:

że wśród tych okoliczności Centralizacya, ukonstytuowana w Emigracyi demokratyczna władza, z troskliwości o utrzymanie instytucyi Podatku braterskiego i z tytułu reprezentacyi znakomitej większości datkujących, opuszczone przez też Komissyą obowiązki, czasowo i zastępczo przyjęła;

zważywszy:

że dopiero po zawiadomieniu Ogółu datkujących o podjęciu tych obo-

obowiązków, kilka osób w Paryżu zamieszkałych, samowolnie nową Komissyą zawiązały i takową za Komissyą Funduszów Emigr: Polskiéj ogłosiły;

zważywszy

że ta nowa Komissya jako tylko z siebie saméj prawdoi początek biorąca, niczém nieusprawiedliwiony czyn przywłaszczenia spełniła;

zważywszy

że podawane sobie środki uprawnienia pod pewnym względem swojego składu odrzuciła, i przy swojém przywłaszczeniu raczéj upornie obstać, niżeli ogółowi datkujących submissyą złożyć i od niego zatwierdzenia żądać wolała;

zważywszy

że tak pierwotny czyn téj tak zwanéj Komissyi, jak i dalszy jéj upór w pośród tułactwa, gdzie zasady demokratyczne tyle już dziś poszanowania znajdują, cierpianym być nie może,

że tém bardziéj, zdeklarowani wyznawcy i obrońcy zasad wszelkim przywłaszczeniom przeciwnych, ani ich obrazy dopuszczać, ani sami w téj obrazie, składaniem Podatku braterskiego w ręce narzucających się szafarzy, udziału brać nie powinni;

Z tych zatém wszystkich powodów

Towarzystwo Demokratyczne Polskie

wierne swojemu politycznemu sumieniu, rzeczonéj Komissyi nie uznaje – chcąc zaś na stałych podstawach oprzeć administracyą składanego przez siebie Podatku braterskiego, jakoteż dać sposobność zwolennikom wszechwładztwa ogółu, uszanowania téj najistotniejszéj zasady demokracyi, nową na miejsce nieuznanéj Komissyi Instytucyą do zarządu wspomnionemi funduszami u siebie zaprowadza i następujące dla niéj przepisy stanowi.–

§.1. – Centralizacya Towarzystwa Demokratycznego Polskiego w tym samym składzie w jakim pełni zwyczajne obowiązki swoje, zawiadywać będzie funduszami na wsparcie potrzebujących braci przeznaczonemi.–

§.2. – Fundusze te składać się mają:

a. – z Podatku braterskiego w Towarzystwie uchwalonego.–

b. – z Podatku braterskiego z po za Towarzystwa.

c. – z dobrowolnych ofiar i innych nadzwyczajnych wpływów.–

§.3. – Centralizacya mocną i obowiązaną jest przedsiębrać skuteczne do powiększenia tych funduszów środki, a w razie potrzeby zaprojektować Towarzystwu i po za jego obrębem datkującym wyższą miesięczną składkę.–

§.4. – Wszystkie tego rodzaju fundusze, na wsparcie tylko potrzebujących obracane będą.–

§.5.–

§.5. — Udzielanie wsparcia potrzebującym, do Centralizacyi wyłącznie należy. —

§.6. — Wsparcia są ciągłe, czasowe i jednorazowe. —

§.7. — Do ciągłego wsparcia mają prawo:

a) żołdu pozbawieni,

b) najmniejszy żołd pobierający,

jeżeli tak jedni jak drudzy dla wieku podeszłego, ran odniesionych lub kalectwa, są w zupełnej niemożności pracowania. —

§.8. — Do czasowego wsparcia mają prawo:

a) Wdowy z dziećmi —

b) Chorobą złożeni — jeżeli im zwyczajne fundusze na poratowanie zdrowia nie wystarczają —

c) Pozbawieni żołdu, do czasu znalezienia zarobku. —

§.9. — Do jednorazowego wsparcia mają prawo znajdujący się w nadzwyczajnych przypadkach, któreby ich stawiały w niemożności zaspokojenia pierwszych potrzeb życia. —

§.10. — Każdy Polak Emigrant do powyższych kategoryi należący, może żądać wsparcia, jeżeli położenie w jakiém się znajduje, nie jest skutkiem własnéj jego winy. —

§.11. — Przedstawienie do wsparcia, datkujący tylko czynić mogą. —

§.12. — Przedstawiający, złożyć powinni świadectwa, potrzebę przedstawionego dostatecznie udowodniające. —

§.13. — Obowiązkiem jest Centralizacyi każde przedstawienie ściśle roztrząsać, i nie udzielać wsparcia, jak tylko w rzeczywistéj potrzebie będącym. —

§.14. — Wsparcia udzielane będą miesięcznie. —

§.15. — Centralizacya oznaczy stałą ilość miesięcznego wsparcia, dla każdéj z powyższych kategoryi. — Ilość ta wszakże stosownie do stanu Kassy może być przez Centralizacyą powiększana lub zmniejszana. —

§.16. — Koszta Administracyi, z Kassy funduszów Podatku braterskiego zaspokojane będą. —

§.17. — Centralizacya utrzymywać będzie Kontrollę wpływów i wydatków, jakoteż listę imienną datkujących i pomoc odbierających. —

§.18. — Z dniem ostatnim każdego miesiąca, Centralizacya prześle datkującym szczegółowy rapport ze wszystkich wpływów i wydatków; w piśmie zaś Tow: krótki z niego wyciąg umieści. —

§.19. — Za uronienie grosza publicznego i przestąpienie przepisów niniejszém postanowieniem objętych, wszyscy członkowie Centralizacyi solidarnie są odpowiedzialni. —

§.20. — Przepisy dotychczasowe niniejszemu postanowieniu przeciwne, obowięzywać przestają. —

Nie

Nie widzimy potrzeby objaśniać wszystkich przepisów w tém postanowieniu zawartych; są one po największej części wyjętemi ze znanych urządzeń byłej Komissyi Funduszów; to zaś, co w ich uzupełnieniu dodaném zostało, tak sams z siebie jest jasne i zrozumiałe, iż bez wykładu powodów obejść się może.-

Zwracamy jednak uwagę Waszę na dwa uboczne zastrzeżenia w §. 4 i 5 umieszczone, powodem do nich były szczególne względy, o których tu wspomnieć należy.-

Potrzeba §. 4ᵍᵒ z tąd wynika że Towᵒ zatrzymując u siebie podatek braterski dawniéj do wspólnéj Kassy datkujących wnoszony, i powierzając jego administracyą Centralizacyi swojéj, winno jest usunąć wszelkie obawy, nieufności, jakieby z tego powodu wyniknąć mogły i dać publiczne niejako zaręczenie, iż tego rodzaju fundusze na inny cel obracanemi nie będą. Zaręczenie podobne tém konieczniejsze się staje, że do kassy wsparcia przez Cenᵗʳᵃˡⁿ utrzymywanéj, wpływają nie tylko fundusze Towᵃ, ale i obce, większego nierównie ubezpieczenia z téj strony wymagające.-

Z tego samego względu na fundusze z po za Towᵃ wnoszone, jako też dla zaprowadzenia stałego porządku i słusznego umiarkowania w ogólném rozdawnictwie, §. 5ᵗʸ zastrzega, iż tylko do samej Cenᵗʳᵃˡⁱᶻᵃᶜʸⁱ oznaczenie i udzielenie wsparcia należy.— Sekcye, członkowie i w ogólności każdy datkujący mają prawo przedstawić potrzebującego, ocenić i poświadczyć, jego tytuły do żądanéj pomocy, ale gdyby Sekcye, członkowie i każdy z datkujących, jak się dotąd bardzo często zdarzało, sami przez siebie publicznym funduszem wsparcia rozporządzali, wtenczas ani wzgląd na ogólne dochody, ani pierwszeństwo w udzielaniu pomocy zachowane byłby być nie mogły- Wielu z mniéj potrzebnych i obejść się bez wsparcia mogących zabierałoby fundusze biedniejszym od siebie braciom, a Kassa ogólna łatwo bardzo na deficit wystawioną by była przez licznych i niewiadomych o jéj stanie szafarzy.- Wreszcie każdy grosz wychodzący z ręki datkującego, już nie do niego ale do Ogółu należy, słuszna więc jest, aby ci tylko nim zarządzali, których ogół pod ścisłą odpowiedzialnością do tych obowiązków przeznacza.

Na tém kończąc nasz projekt względem przyszłej administracyi podatku braterskiego, stosownie do przepisów Org: Wew: oddajemy go do uwag w Towᶦᵉ. Objawione w tym przedmiocie zdania wielu Sekcyj i członków, któreśmy tak w poprzednich rapportach, jakoteż w niniejszém przedstawieniu zamieścili, usuną zapewne potrzebę pism obszernych i ponawiania tego, co już raz bądź za myślą projektu, bądź przeciwko niéj przez nasz Okólnik powiedzianém było. Zapatrując się jednak na zdarzenia dawniejsze, a mianowicie na projekt o Sądownictwie, który z powodu najdzwyczajnéj obszerności pism nadeszłych, do stanowczéj decyzyi w właściwym czasie przedstawionym być nie mógł, upraszamy wszystkich mających cokolwiek do powiedzenia Towᵘ w obecnym przedmiocie, aby myśli swoje jak najtreściwiéj zbierać chcieli.-

Termin do nadsyłania uwag na dzień 24 Marca naznaczamy.-

Poitiers d 24 Lutego 1837 r

Sekretarz
Robert Chmielewski

Pozdrowienie i braterstwo.-
Prezydujący z Kolei.
Adolf Chrystowski

Wykaz
Szczegółowy wpływu Podatku braterskiego do kassy Cent: T. D. P. w miesiącach Paździer: Listop: Grud: 1836 r. i w Styczniu 1837 r.

Numer bieżący	Miejsce nadesłania	Paźdz:		Listop:		Grudz:		Styczeń		Uwagi
		fr.	c.	fr.	c.	fr.	c.	fr.	c.	
1.	Airvault – Sek:	6.	50.	1.	50.	3.	25.	1.	„	
2.	Amiens. – Sek:	„	„	11.	„	„	„	„	„	za Wrzesień, paźdź: i 2 niecztonków
3.	Annonay. – Sek:	11.	„	10	50.	11.	„	12.	25.	w paźdź: 3 nieczton:, w Lisd: 6: w Grud: 5 – w Stycz 4. –
4.	Angers. – Sek:	13.	50.	18.	75.	„	„	33	„	do Końca Grud: i 1 niecztonek. –
5.	Angoulème. – Sek:	22	„	„	„	7	„	9.	25.	od Lipca do Listopada. –
6.	Arras. – 2 czton:	„	„	„	„	3.	„	1	50.	
7.	Aubigné. – 2 czton:	„	„	„	„	„	„	„	50.	
8.	Auxerre. – Sek:	4.	25.	5	25.	5	25.	4.	25.	w paźdz: Listop: i Grud: 2 nieczton: w Styczniu 1. –
9.	Auxon. – 1 czton:	„	„	„	„	2.	„	„	„	za paździer, Listop: –
10.	Avignon. – Sek:	„	„	„	„	„	„	36	75.	z zaległością od 1° Sierp: –
11.	Avranches. – Sek:	„	„	15.	„	10.	50	9.	50.	w paźd: i Listop: – w Grud: i Styczniu 3ch. nieczton:
12.	Bar s Seine. – Sek:	„	„	„	„	9.	„	„	„	za Wrzes: paźd: Listop: –
13.	Bayeux. – Sek:	4.	50.	3.	50.	1.	50.	„	„	w paźd: Listop: 1 niecztonek.
14.	Beauvais i Moy Sek:	6.	50.	„	„	4.	50.	1.	75.	do Stycznia. –
15.	Bernay. – 2 czton:	2.	„	„	„	„	„	„	„	od Czerwca do paźd: –
16.	Blois. – 3 czton:	5.	„	2.	50.	3.	50.	3.	50.	
17.	Bordeaux. – Sek:	20.	75.	13.	50.	14.	25.	23.	75.	
18.	Briquebec. – Sek:	„	„	5.	„	3.	„	„	„	do Stycz:
19.	Caen i znosza: Sek:	13.	„	„	„	5.	„	3.	„	w paźd: Listop: i Grud: 1 niecztonek. –
20.	Catus. – Sek:	„	„	3.	50	„	„	„	„	od Lipca do Listopada.
21.	Cosne. – 3 czton:	6.	50.	„	„	„	„	11.	50.	i 1 niecztonek. –
22.	Craon. – Sek:	„	„	„	„	25.	15.	„	„	od Lipca do Stycz: i 1 niecztonek. –
23.	Chalons s Marne – 1 cz:	„	„	„	„	2.	„	8.	„	z zaległością. – W Stycz: 2 nieczton: z tych 1 za 3 miesiące
24.	Chatellerault – 2 czt:	„	„	2.	„	3.	„	3.	„	w Stycz: 1 niecztonek. –
25.	Chateau-rénault – 2 czt:	„	„	„	„	„	„	„	75.	za Stycz: Luty i Marzec 1837 r. –
26.	Charente. – 3 czton:	„	„	„	„	7	50.	„	„	Za Wrzes: paźd: – Listop. –
27.	Clermont fer: Sek:	17.	„	„	„	„	„	„	„	
28.	Dax. – 3 czton:	„	„	3.	50.	„	„	„	„	za Wrzesień, paźd: –
29.	Decize. – 1 czton:	„	„	„	„	„	„	2.	50	za Stycz: z częścią Zaległości. –
30.	Evreux. – Sek:	22.	50.	„	„	„	„	3.	„	od Lipca do Stycz: – W Lip: Sierp: Wrzes: 3 niecztonków. –
31.	Falaise – 2 czton:	1.	„	„	„	„	„	„	75.	od paźdz: do Lutego. –
32.	Fontainebleau Sek:	15.	75.	15.	75.	14.	25.	12.	75.	w paźdz: i Listop: 3 nieczton: – w Grud: 2. – w Stycz: 1. –
33.	Havre. – Sek:	„	„	50.	80.	„	„	„	„	od Kwiet: do Grudnia. –
34.	Honfleur i znosza:	9.	„	4.	50.	„	„	5.	„	od Sierp: do Lutego. –
35.	Laval. – Sek:	„	„	„	„	„	„	26.	„	za paźd: Listop: i Grud: –
36.	Lille. –	„	„	5.	75.	5.	50.	6	50.	W Listop: 3 nieczd: w Grud: 2. – w Stycz: 1. –
37.	Limoges. – 1 czton:	„	„	3	„	„	„	„	„	za Wrzes: paźd: Listop: –
38.	Loudun. – Sek:	7.	„	6.	„	6.	„	„	„	
39.	Lyon. – Sek:	„	„	5.	25.	4.	25.	1.	„	W Listop: 2 nieczto: –
40.	Laigle. – Sek:	3.	75.	5.	75.	5.	„	„	„	w Listop: 2 nieczd: w Grud: 1. –
41.	La Bastide Sek:	4.	„	„	„	„	„	„	„	do Stycznia. –
42.	La Bastille, Sek:	„	„	„	„	„	„	10.	„	
43.	La ferté macé	2.	„	„	„	4.	„	„	„	do Stycznia.
44.	Les Herbiers. 1 cz:	1.	„	1.	„	1.	„	1.	„	
45.	La Rochelle Sek:	14.	50.	„	„	„	„	14.	50.	do Stycznia z zaległością. –
46.	Le Mans. – Sek:	18.	75.	„	„	„	„	25.	„	od Sierp: do Stycznia
47	Mauriac – Sek:	5.	„	4.	„	„	„	3	„	do Stycznia. –
48.	Mauron. – 1 czton:	„	„	3.	„	„	„	„	„	od Sierp: do Listop. –
	Do przeniesienia	236.	75.	200.	30.	160.	40.	274.	25.	

XCV.

dalszy ciag wpływu podatku braterskiego.-

Numer bieża	Miejsce nadesłania	Paździe fr.	c.	Listopad fr.	c.	Grudzień fr.	c.	Styczeń fr.	c.	Uwagi .-
	z przeniesienia-	236.	75.	200.	30.	160	40.	274.	25.	
49.	Melle . — Sek:	5	75.	5.	75.	4.	75.	〃	〃	
50.	Metz . — Sek:	〃	〃	5.	50.	7	〃	6.	〃	
51.	Montmarault, 1 czł:	〃	〃	〃	〃	2.	〃	〃	〃	
52.	Montpellier .- Sek:	51.	50.	32	85.	31.	85.	37	25.	w Sierp: i Wrzei: 2 nieczł: w innych 3^{ch}
53.	Montrejean - 1 czł:	〃	〃	2.	〃	〃	〃	〃	〃	za Wrzei: paźd: -
54.	Montreuillon - 2 czł:	〃	〃	〃	〃	〃	〃	15.	〃	od Lipca do Stycznia.
55.	Mortain . — 3 czł:	〃	〃	12.	〃	〃	〃	〃	〃	od Lipca do Listopada.
56.	Nantes . — Sek:	9.	50.	7	25.	〃	〃	15.	〃	od Sierp: do Grud: -
57.	Naveil . — 1 czł:	〃	〃	〃	〃	2.	50.	〃	〃	od Sierp: do Stycz:
58.	Nevers . — 2 czł:	〃	〃	〃	〃	3.	〃	2.	50.	
59.	Niort . — Sek:	〃	〃	〃	〃	14.	〃	〃	〃	za Wrzei: paźd: -
60.	Nismes . — Sek:	〃	〃	〃	〃	10.	〃	〃	〃	za paźd: Listop: -
61.	Nogent le rotrou .- 4 cz:	〃	〃	〃	〃	10.	50	〃	〃	za Wrzei: paźd: Listop: -
62.	Orléans . — Sek:	7	〃	〃	〃	〃	〃	11.	〃	od Sierp: do Grud: -
63.	Pamiers . — Sek:	〃	〃	8.	50.	4.	〃	〃	〃	za Wrzei: paźd: Listopad. -
64.	Pantheon . — Sek:	10.	〃	〃	〃	7	50.	3.	5.	
65.	Poitiers . — Sek:	22.	30.	38.	25.	19.	〃	39.	15.	w paźd: 1 człon: z Gençay za 2 m-ce. -
66.	Privas . — Sek:	21.	75.	24.	75.	15.	75.	16.	75.	w paźd: 8 nieczłon: w Listop: 9. - w Grud: 2. -
67.	Puisay . — 2 czł:	〃	〃	〃	〃	〃	〃	1.	〃	za Grud: Stycz: -
68.	Puy l'Eveque .- Sek:	〃	〃	2.	50.	〃	〃	〃	〃	za Wrzei. paźd: -
69.	Reims . — 2 czł:	〃	〃	5.	〃	2.	〃	2.	〃	od Sierp: do Stycz: i 1. nieczł: za 3 m-ce . -
70.	Rennes . — Sek:	〃	〃	6.	〃	4.	75.	11.	50.	w Grud: 1 niecztonek . -
71.	Rochefort .- 2 czł:	6.	〃	〃	〃	〃	〃	〃	〃	za Lipiec, Sierp: Wrzesień. -
72.	Rouen . — Sek:	29.	〃	〃	〃	〃	〃	30	85.	od Września do Stycznia. -
73.	Sens . — 1 czł:	2.	〃	〃	〃	〃	〃	-	-	za Sierp: i Wrzesień. -
74.	Strasbourg .- Sek:	〃	〃	〃	〃	〃	〃	2.	25.	
75.	St Amand - 2 czł:	〃	〃	3.	-	〃	〃	-	-	od Sierp: do Stycz:
76.	St Calais .- Sek:	〃	〃	3.	55.	8.	25.	4.	50.	od paźd: do Stycz: i 1 nieczł: w Grud: -
77.	Ste Foy .- 1 czł:	〃	〃	〃	〃	4	〃	〃	〃	od Wrzei: do Stycz: -
78.	St Jean d'Angely - 2 cz:	6.	〃	〃	〃	〃	〃	6.	〃	od Lipca do Stycz: -
79.	St Junien .- 3 czł: -	〃	〃	〃	〃	9.	〃	1.	〃	za Wrzei: paźd: List: i 1 nieczł za Grud: -
80.	St Sauveur le Vic: 1 cz:	2.	〃	〃	〃	〃	〃	〃	〃	za Sierp: Wrzei: -
81.	Tarbes . — Sek:	5.	〃	〃	〃	〃	〃	〃	〃	
82.	Toulouse .- Sek:	26.	20.	29.	20.	43.	95.	27.	〃	w Grud: 5 nieczł: w innych miesiącach 3^{ch} -
83.	Tours . — Sek:	12.	75.	〃	〃	13.	50.	〃	〃	za Sierp: Wrzei: paźd: z częścią zaległości . -
84.	Troyes . — Sek:	22.	〃	14.	〃	12.	〃	〃	〃	
85.	Vendôme - 1 czł:	3.	〃	〃	〃	〃	〃	〃	〃	za Lip: Sierp: Wrzei: -
86.	Villeneuve - Sek:	〃	〃	〃	〃	17	50.	11.	75.	w Stycz: 1 nieczł: -
87.	Villers Cotterets - Sek:	〃	〃	〃	〃	〃	〃	7.		od paźd: do Marca 1837 r. -
88.	Vimoutier - Sek:	8.	50.	2.	〃	3.	〃	〃	〃	od Września do Stycznia . -
89.	Członkowie Centr^{lni}	8.	50.	8.	50.	8.	50.	8.	50.	
		495	50.	410.	90.	418.	70.	533.	30.	

Wykaz szczegółowy wydatków

Wykaz

Szczegółowy wydatków z funduszu Podatku Braterskiego w miesiącach: Paźd: Listop: Grud: Styczniu

Numer bieżący	Wyszczególnienie wydatków	Październ. fr.	c.	Listopad fr.	c.	Grudzień fr.	c.	Styczeń fr.	c.
1.	Potockiemu Leopoldowi bez żołdu w Orléans na przedstawienie Sekcyj Lyon, Troyes, Orléans.	30.	„	30.	„	30.	„	„	„
2.	Temuż z powodu zaszłéj słabości — d° — d° — d°	15.	„	15.	„	14.	50.	„	„
3.	Psarskiemu choremu w Draguignan na przedstawie: Zakładu	20.	„	„	„	„	„	„	„
4.	Kamińskiemu Teofilowi bez żołdu — d° — d° —	20.	„	20.	„	20.	„	20.	„
5.	Temuż z powodu zaszłéj słabości na przedstawie: Zakł: Dragui:	„	„	„	„	10.	„	10.	„
6.	Niementowskiéj choréj w Orléans, na przedstawienie Sekcyi jednorazowe wsparcie za Wrzesień	30.	„	„	„	„	„	„	„
7.	Téjże z powodu nieustającéj słabości, na przedst: Sek: Orléans	20.	„	20.	„	20.	„	„	„
8.	Łukomskiemu Dyon: bez żołdu w Airvault na przedst: Sekcyi do czasu wynalezienia zarobku.	20.	„	20.	„	20.	„	20.	„
9.	Chmielewskiemu Robertowi, przez ciąg słabości na przedstawienie Sek: Poitiers	20.	„	20.	„	20.	„	20.	„
10.	Gajewskiemu Wincent: choremu w Falaise na przedst: datkujących	30.	„	„	„	„	„	„	„
11.	Turczyńskiemu Tomasz: z żoną w Pamiers, zostającemu w nadzwyczajnéj potrzebie, na przedst: Sekcyi.	20.	„	20.	„	„	„	„	„
12.	Piotrowskiemu Filip: w Pamiers — d° — d° — d° —	15.	„	15.	„	„	„	„	„
13.	Szymańskiemu Teodor: — d° — d° — d° — d° —	15.	„	15.	„	„	„	„	„
14.	Łyśniewskiéj bez żołdu w Chalons s. Marne, na przedst: członków.	„	„	30.	„	„	„	„	„
15.	Wilceims Jakub: wracającemu z Hiszpanii, na sprawienie odzieży i obuwia, na przedst: datkujących w Poitiers.	„	„	12.	„	„	„	„	„
16.	Jasielskiemu Felix: w Couhé, choremu — d° — Sek: — d° —	„	„	20.	„	20.	„	„	„
17.	Lisieckiemu Leop: w Draguignan, choremu na przedst: Zakładu	„	„	20.	„	„	„	„	„
18.	Temuż udającemu się z żoną do Nismes w celu zarobkowania, jako będącemu bez funduszu z przyczyny słabości . — „ — „ —	„	„	„	„	„	„	30.	„
19.	Wysłouchowi Wiktor: bez żołdu w Reims, na przedst: członków.	„	„	30.	„	20.	„	20.	„
20.	Pruszyńskiéj w Havre, choréj, na przedst: Sekj: Havre i Honfleur	„	„	„	„	30.	„	„	„
21.	Ząbkowskiemu Francisz: w Strasbourgu, nowo przybyłemu z kraju na przedst: członków. —	„	„	„	„	30.	„	30.	„
22.	Fiszerowi Janowi . — d° — d° — d° — d° —	„	„	„	„	30.	„	30.	„
23.	Rostworowskiemu Alexand: w Dieu-le-fit-, choremu na przedstawienie Sek: Privas. — „ —	„	„	„	„	20.	„	„	„
24.	Chrościechowskiemu choremu w Paryżu, z powodu przedsięwzięcia kosztownéj kuracyi, na przedst: członków i świadectwa lekarzy . — „ — „ — „ —	„	„	„	„	20.	„	20.	„
25.	Grzybowskiemu Anton: w Airvault, choremu na przedst: Sek:	„	„	„	„	20.	„	20.	„
26.	Wolskiéj Kamilli w Tuluzie bez żołdu na przedst: Sek: —	„	„	20.	„	20.	„	20.	„
27.	Szubskiemu Janowi w Angoulême, do czasu znalezienia zarobku, na przedstawienie Sekcyi — „ —	„	„	„	„	8.	„	8.	„
28.	Górce Francisz: w Angoulême — d° — d° — d° —	„	„	„	„	8.	„	8.	„
29.	Horodeckiemu Onufr: w Avignon, zostającemu w nadzwyczajnéj potrzebie na przedstawienie Sek:	20.	„	20.	„	„	„	„	„
30.	Dzięgielewskiemu Jan: w Poitiers, przez ciąg słabości, na przedst: Sek:	„	„	„	„	15.	„	15.	„
31.	Jasieńskiemu Francisz: w Poitiers d° — d° — d° —	„	„	„	„	20.	„	15.	„
32.	Skalskiemu Józefowi w Poitiers, choremu na przedst: Sek:	„	„	„	„	„	„	20.	„
33.	Mohortowi Ludwikowi w Poitiers — d° — d° — d° —	„	„	„	„	10.	„	„	„
34.	Lewickiemu Szymon: choremu na przedst: Sek: Angoulême	„	„	„	„	10.	„	„	„
35.	Sulimirskiemu Faust: bez żołdu w Renau na przedst: datkujących	„	„	„	„	20.	„	20.	„
36.	Sulimirskiemu Waler: — d° — „ — d° — „ — d° — d° —	„	„	„	„	20.	„	20.	„
37.	Butkiewiczowi Piotrowi — d° — d° — d° — d° —	„	„	„	„	20.	„	20.	„
38.	Kurowskiemu Marcin: przez ciąg słabości w La Chapelle, na przedst: Sek:	„	„	„	„	10.	„	10.	„
39.	Harakopowi Francisz: choremu — „ — d° — „ — d° —	„	„	„	„	10.	„	„	„
40.	Ostrowskiemu J. B. wydalonemu z Francyi. — „ —	„	„	„	„	„	„	30.	„
	Do przeniesienia	275.	„	327.	„	495.	50.	406.	„

Numer bieżący	Wyszczególnienie wydatków	Październik fr.	c.	Listopad fr.	c.	Grudzień fr.	c.	Styczeń fr.	c.
	z przeniesienia	275.	"	327.	"	495.	50.	406.	"
41.	Brzozowskiemu Walent: bez żołdu w Paryżu na przedst: Sek: Pantheon	"	"	"	"	"	"	30.	"
42.	Niementowskiemu Tadeusz: w Orléans, na mamkę dla dziecka na przedstawienie Sek:	"	"	"	"	"	"	15.	"
43.	Szafrańskiemu choremu w St. Amand, na przedstaw: członków	"	"	"	"	"	"	15.	"
44.	Grzegorzewskiej Maryannie chorej w Orléans – d° Sek: i świadectw	"	"	"	"	"	"	20.	"
45.	Wodpolowi Ojcu bez żołdu, wypłaciła Sek: Troyes	5.	50.	"	"	"	"	"	"
46.	Przechodzącemu, udzieliła Sek: Caen wsparcie na drogę	9.	"	"	"	"	"	"	"
47.	Michaelisowi choremu w Montpellier, wypłaciła Sekcya	24.	50.	"	"	"	"	"	"
48.	Przechodzącym udzieliła Sek: Montpellier wsparcie na drogę	"	"	"	"	5.	"	"	"
49.	Innym dwom przechodzącym d° – d° – d°	"	"	"	"	"	"	7.	"
50.	Walczyńskiemu Jan: wypłaciła Sek: Bordeaux za Sierp: i Wrzesień	24.	"	"	"	"	"	"	"
51.	Temuż – d° – d° – d° – d°	12.	"	12.	"	12.	"	"	"
52.	Maszkowskiemu Julian: choremu w Angoulême, wypłaciła Sekcya	18.	"	"	"	"	"	"	"
53.	Kowalskiemu Józ: w Angers, przez ciąg słabości, na przedst: Sekcyi	20.	"	20.	"	20.	"	20.	"
54.	Stadnickiemu Alexan: w Amiens bez żołdu, nowo przybyłemu z kraju wypłaciła Sekcya	"	"	"	"	"	"	"	"
55.	Jokiszowi Józ: choremu w Paryżu na przedst: Sek: Bastilli	"	"	11.	"	"	"	"	"
56.	Szostakowskiej Annie bez żołdu, wypłaciła Sek: Toulouse	"	"	"	"	"	"	20.	"
57.	Kwilińskiemu Narcyzowi – d° – d° – d°	20.	"	"	"	"	"	"	"
58.	Dwom przechodzącym udzieliła Sek: Toulouse wsparcie na drogę	"	"	22.	50.	22.	50.	22.	50.
59.	Przechodzącemu przez Zakład, udzieliła Sekcya Havre wsparcie w Maju	"	"	6.	"	"	"	"	"
60.	Czaplińskiemu, udzieliła Sek: Havre wsparcie w Czerwcu	"	"	1.	50.	"	"	"	"
61.	Ratajskiemu Wiktorowi, udającemu się do Anglii, tuż Sekcya wypłaciła w Sierpniu	"	"	7	40.	"	"	"	"
62.	Baczewskiemu Krysztofowi, choremu w Troyes, wypłaciła Sekcya	"	"	41.	90	"	"	"	"
63.	Ostrowskiemu Janowi w Rouen, wypłaciła Sekcya na miejscu	"	"	"	"	30	"	"	"
64.	Siewiczowi w La Rochelle udzieliła Sek: wsparcie	"	"	"	"	"	"	15.	"
65.	Autografia i rozesłanie niniejszego Wykazu z wpływów	"	"	"	"	"	"	5.	"
	i wydatków	"	"	"	"	"	"	20.	"
66.	Koszta Korrespondencyi i przesyłki pieniędzy	9.	20.	12.	40.	13.	35.	14.	60.
		417.	20.	461.	70.	598.	35.	610	10

Rekapitulacya

Remanent z miesiąca Września wynosił – fr. 600 – 25 c.

Wpływ w Mću: Październiku – " 495. – 50

d° – d° Listopadzie – " 410. – 90. } razem 2468 – 65 c.

d° – d° Grudniu – " 418. – 70.

d° – d° Styczniu – " 533 – 30.

Wydano w Mću Październiku – fr. 417 – 20.

d° – d° Listopadzie – " 461 – 70.

d° – d° Grudniu – " 598. – 35. } razem 2087 – 35 c.

d° – d° Styczniu – " 610 – 10

pozostaje w Kassie Fund: fr. 371. – 30. –

Poitiers d. 24 Lutego 1837 r.

Sekretarz

Robert Chmielewski

Prezydujący z Kolei

Adolf Chrystowski